

تأثیر نوع محیط کشت، تاریخ کاشت و رقم بر رشد و نمو گیاه حاصل از کشت سوخیزه پیاز خوراکی

عماد شاه منصوری و هما منوجهری^۱

۱- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان

در گیاه پیاز خوراکی A.Cepa امکان ایجاد کلون از طریق القاء تولید سوخیزه (بالیل) به اثبات رسیده و در پروژه های بهنژادی کاربرد بسیار زیادی دارد. در این تحقیق سوخیزه های تولید شده در سه رقم پیاز بومی با نامهای درجه اصفهان، قرمز آذر شهر و سفید کاشان در چهار نوع محیط کشت و ۳ تاریخ کاشت در شرایط گلخانه ای و به صورت گلدانی کشت شد. چهار نوع محیط کشت شامل خاک لوم، لیکا، پرلیت و پیت ماس و سه تاریخ کاشت شامل اول شهریور و اول بهمن و ۲۵ اسفند (به ترتیب معادل ۱۵ روز، ۵ ماه و ۷ ماه بعد از برداشت سوخیزه ها از گیاه مادری) بود. این آزمایش به صورت فاکتوریل در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با ۴ تکرار که هر تکرار شامل ۲۰ گلدان استکانی بود اجرا شد. اهم صفات مورد اندازه گیری به این قرار بود: درصد سبز شدن سوخیزه ها، طول و تعداد ریشه ها، درصد استقرار گیاهان کامل، درصد خسارت ناشی از سرما و میزان بولتینگ. نتایج حاکی از آن است که بهترین محیط کشت خاک لوم و بهترین تاریخ کاشت ۱۵ اسفند می باشد. تاریخ کاشت اول شهریور به دلیل مواجهه با سرما و به گل رفتن بیش از ۸۰ درصد از بوته ها مناسب اهدافی نظیر کوتاه کردن دوره اصلاح این گیاه می باشد.